

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ
МИНИСТРЛІГІ
НҰР-МУБАРАК ЕГИПЕТ ИСЛАМ МӘДЕНИЕТІ УНИВЕРСИТЕТІ
ИСЛАМ ҒИЛМДЕРІ ФАКУЛЬТЕТІ
ДІНТАНУ КАФЕДРАСЫ**

**6B02202-«Дінтану» білім беру бағдарламасы бойынша
ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ**

Алматы 2023

«6B02202-Дінтану» білім беру бағдарламасы бойынша шығармашылық емтихан өткізу туралы

I. Жалпы ережелер

Осы Арнайы немесе шығармашылық емтихандарды өткізу қағидалары (бұдан әрі - шығармашылық емтихан) Дінтану білім беру бағдарламасына түсетін талапкерлер үшін өткізіледі.

Шығармашылық емтиханның мақсаты талапкерлердің шығармашылық қабілеттерінің және шығармашылық; бағыттағы кәсіптерді меңгерудегі тұлғалық алғышарттарының болуын тексеру.

Шығармашылық емтихан 2023 жылдың 8-15 шілде аралығында өткізіледі.

Білім беру бағдарламасы бойынша шығармашылық емтихандарды өткізу нысаны мен мазмұны жоғары оқу орнымен дербес анықталады.

Шығармашылық емтиханды ұйымдастыру және өткізу үшін университет ректорының бұйрығымен бекітілетін пәндік комиссиялар құрылады.

Шығармашылық емтихандардың кестесін (пәннің атауы, күні, уақыты және өткізілетін орны, кеңестер, нәтижелерді жариялау күні) қабылдау комиссиясының төрағасы бекітеді және құжаттар қабылдау басталғаннан кейін кешіктірілмей талапкерлердің назарына жеткізіледі.

Шығармашылық емтихан 45 баллдық жүйе бойынша бағаланады. Шығармашылық емтиханның нәтижесі бойынша, олардың сәтті өткенін растайтын ең төменгі балл саны – 15 балл.

Бірінші шығармашылық емтиханда белгіленген балл санынан кем алған талапкерлер келесі емтиханға жіберілмейді.

II. Шығармашылық емтиханды қабылдау тәртібі

Шығармашылық емтихан өткізу аудиториясына жіберуді және емтиханды өткізу кезінде осы қағидаларды сақтауды қабылдау комиссиясының жауапты хатшысы және оның орынбасары, емтиханды өткізуге тартылған арнайы кезекшілер, техникалық хатшылар қамтамасыз етеді.

Шығармашылық емтиханды өткізу кезінде аудиторияда бөтен тұлғалардың болуына жол берілмейді.

Талапкер шығармашылық емтиханға кестеде керсетілген мерзімде келеді. Талапкер аудиторияға емтихан басталғанға дейін 30 минут бұрын жіберіледі.

Талапкер шығармашылық емтихан өткізу аудиториясына жеке басын куәландыратын құжатты және құжаттарын қабылдағаны туралы қолхатты көрсеткен жағдайда жіберіледі.

Шығармашылық; емтиханды өткізу кезінде бір орыннан басқа орынға ауысуға, емтихан материалдарымен алмасуға, көшіріп алуға, аудиторияға оқулықтарды, басқа да әдістемелік әдебиеттерді, мобильді байланыс

құралдарын кіргізуге және қолдануға тыйым салынады.

Шығармашылық емтихандар тыныш және қолайлы жағдаймен қамтамасыз етіледі, талапкерлерге өз білімі мен білік деңгейін толық көрсете алуына барынша мүмкүндік жасалады.

Шығармашылық емтихандарды өткізу кезінде талапкерлерге және оны өткізу үшін тартылған жоғары оқу орнының қызметкерлеріне өзімен бірге байланыс және электрондық-есептеу техникаларын алуға және пайдалануға тыйым салынады.

Шығармашылық емтихан басталғаннан кейін талапкерлерге емтихан материалдары беріледі және титулдық парақтарды рәсімдеуге ұсынылған тәртіптер түсіндіріледі, сондай-ақ шығармашылық емтиханның басталу және аяқталу уақыты, нәтижелерді жариялаудың және апелляция өткізудің уақыты мен орны көрсетіледі.

Шығармашылық емтиханды өткізу кезінде талапкер мынадай талаптарды сақтайды:

- емтихан алушы көрсеткен орынға отыру;
- тыныштық сақтау және өз бетінше жұмыс істеу, емтихан алушымен және басқа талапкерлермен сөйлеспеу;
- аудиторияда жүрмеу, басқа орынға отырмау;
- шығармашылық емтиханның аяқталғанға дейін емтихан алушының рұқсатынсыз емтихан аудиториясынан шықпау.

Осы қағидаларды бұзған жағдайда талапкер аудиториядан шығарылады. Бұл ретте емтихан жұмысының титулдық парағына емтихан алушының қолымен расталған шығару себебі туралы жазылады. Талапкердің бұл жұмысы жойылады.

Талапкер дәлелді себептермен емтиханға кешігіп немесе келмеген жағдайда ол шығармашылық емтиханды жазбаша өтініші мен шығармашылық емтиханды жіберіп алуына дәлелді себептерін растайтын құжаттарды ұсынуы негізінде ректордың рұқсаты бойынша бекітілген кесте шеңберінде басқа уақытта тапсыруға жіберіледі.

Шығармашылық емтиханды жіберіп алуына дәлелді себептер мыналар:

талапкердің ауырып қалуы (емдеу мекемесінен ауырып қалғандығы туралы анықтаманы ұсынумен расталады, анықтама емдеу мекемесінің мөрімен бекітіледі);

төтенше жағдайлар, сондай-ақ жол-көлік оқиғасы (мемлекеттік мекемеден төтенше жағдайдың немесе жол-көлік оқиғасының болу фактісін айғақтайтын анықтама ұсынумен расталады).

Дәлелді себептер бойынша шығармашылық емтиханға келмеген тұлғалар оған шығармашылық емтихандарды өткізу мерзімінен кешіктірілмей қосымша анықталған күні жіберіледі.

Дәлелсіз себептермен шығармашылық емтиханға келмеген талапкерлер емтихан тапсыруға жіберілмейді.

Шығармашылық емтиханға қайта қатысуға және қайта тапсыруға рұқсат етілмейді.

Емтихан жұмыстарын тексеру тек жоғары оқу орнының ғимаратында

жүргізіледі.

Шығармашылық жұмыстарды тексеруді тек пәндік комиссияның мүшелері жүргізеді.

Шығармашылық емтиханды өткізу қорытындылары еркін нысандағы бағалау ведомостымен және пәндік комиссия хаттамасымен рәсімделеді.

Шығармашылық емтиханның қорытындысы ведомостпен және пәндік комиссияның хаттамасымен рәсімделеді.

Емтихан алушымен сарапталған жоғары және төмен балл жинаған және 5% қалған жұмыстарын пәндік комиссияның төрағасы емтихан жұмыстарын қосымша тексереді.

Тексерілген жұмыстар, бағалау ведомостері және бағалары мен тексеруші емтихан қабылдаушылардың, пәндік комиссия төрағасының қолдары қойылған хаттамалар жауапты хатшыға (оның орынбасарына) нәтижелерді жариялау үшін беріледі.

Шығармашылық емтиханның нәтижелері емтихан өткеннен кейін келесі күні хабарланады.

Талаптарды сақтауды және шығармашылық емтихандарды бағалау кезіндегі даулы мәселелерді шешуді, емтихан өткізу кезеңінде шығармашылық емтихандар тапсырушы тұлғалардың құқығын қорғауды қамтамасыз ету мақсатында апелляциялық комиссия құрылады.

Апелляциялық комиссия шығармашылық емтиханның нәтижелерімен келіспейтін тұлғалардың өтінімдерін қарастыру үшін құрылады. Апелляциялық комиссияның төрағасы мен құрамы Нұр-Мұбарак ЕИМУ ректордың бұйрығымен бекітіледі.

Апелляцияға өтінімді апелляциялық комиссия төрағасының атына шығармашылық емтихан тапсырушы тұлға жеке береді. Өтінім шығармашылық емтихан нәтижесі жарияланғаннан кейін келесі күні сағат 13.00-ге дейін қабылданады және оны апелляциялық комиссия бір күн ішінде қарастырады.

Апелляциялық комиссия әрбір тұлғамен жеке тәртіпте жұмыс істейді. Тұлға апелляциялық комиссияның отырысына келмеген жағдайда оның өтінімі апелляцияға қарастырылмайды.

Шығармашылық емтихан нәтижелерімен келіспеу туралы апелляция бойынша шешім комиссия мүшелерінің жалпы санынан көпшілік дауыспен қабылданады. Дауыстар тең болған жағдайда комиссия төрағасының дауысы шешуші болып табылады. Апелляциялық комиссияның жұмысы төрағаның және комиссия мүшелерінің барлығының қолы қойылған хаттамамен рәсімделеді.

Шығармашылық білім беру бағдарламасына түсетін тұлғалар тестілеудің екі пәнінің ұпайы есептеледі: оқу сауаттылығы және Қазақстан тарихы.

III. Нормативтік талаптар

«Дінтану» білім беру бағдарламасы талапкерлердің кәсіби біліктілігін тексеруді талап ететін шығармашылықтың қатарына жатады.

Түсу емтихандарының бағдарламасы мен тапсырмалары

шығармашылық қабілеттері бар, дін негіздері бойынша белгілі деңгейде сауатқа ие тұлғаларды таңдау мақсатында құрылған.

Осы білім беру бағдарламасына түсу үшін талапкерлер арнайы пәндер бойынша 2 шығармашылық емтихан тапсырады:

1. Кәсіпке жарамдылығын анықтау үшін әңгімелесу
2. Дін негіздері бойынша ауызша емтихан.

I. «Б02202-Дінтану» білім беру бағдарламасы бойынша оқуға түсушілерге арналған емтихан сұрақтары

- Діндердегі миссионерлік қызметті қалай түсінесіз?
- Дін ғылымға кедергі бола ала ма?
- Ислам дінінің (басқа діндерден) қандай ерекшеліктерін білесіз?
- Ислам дінінің пайда болуы жайында қысқаша мәлімет беріңіз
- Ұлттық және әлемдік діндер дегеніміз не?
- Қазақ еліндегі ислам мәдениетінің ошақтары
- Қазақстандағы діни ағымдар санының өсуінің негізгі себептері
- Інжіл туралы не білесіз?
- Қазақстандағы діни ахуалдың жай-күйін түсіндіріңіз
- Қазақ даласында кең таралған қандай 3 дінді білесіз?
- Дін дегеніміз не?
- Қандай мұсылман мерекелерін білесіз?
- Қазақтың діни мәндегі салт-дәстүрлері туралы мәлімет беріңіз
- Қазіргі Қазақстандағы ең ірі діндер
- «Әруақ» сөзі қазақ тіліне қай тілден енген және қазақ дәстүріндегі бұл ұғымның маңызы жайлы мәлімет беріңіз
- Исламдағы періштелерге, Қиямет күніне сенудің маңыздылығы
- Қазақстандағы қандай дәстүрлі діндерді білесіз және олардың сипаттамасы
- Діни экстремизм мен терроризмге қандай анықтама бересіз?
- Исламның бес шартына қысқаша тоқталыңыз.
- Қазақ ақын-жырауларының діни көзқарастарына түсініктеме жасаңыз
- Имам Ағзам Әбу Ханифа жайлы не білесіз?
- Атеизмді дінге жатқызуға бола ма?
- Мұхаммед пайғамбардың адамзат тарихына қандай әсері болды?
- Абай мен Шәкәрімнің ислам діні туралы айтқан пікірлері
- Ежелгі қазақ сенімі мен исламдық құндылықтар арасындағы ұқсастықты, үндестікті түсіндіріңіз
- Сүннет дегеніміз не?
- Діннің қазіргі қоғамдағы рөлі
- Экстремизм мен терроризмнің алдын алу шаралары
- ҚР-да қанша діни бірлестік бар және қандай?
- Ислам дінінде қанша мәзһаб бар және қандай?
- Әбу Насыр әл-Фараби және оның ғылым тарихындағы орны жайлы әңгімелеңіз

- Сүннет пен хадистің айырмашылығы.
- Кеңес үкіметі кезінде дінге қатысты саясат қалай болды?
- Қазақстандағы діни жағдайға қандай баға бересіз?
- Ислам мен христиан дінінің бір-біріне ұқсас тұстары бар ма? Болса қандай?
- Исламдағы харам түсінігі және тыйым салынған әрекеттер туралы мәлімет беріңіз
- Ислам мәдениеті Батыс мәдениетіне қаншалықты ықпал етті?
- Иудаизм дінінің қасиетті кітабы жайында мәлімет беріңіз
- Мұхаммед Пайғамбардың ислам дінін тарату үшін қандай әдіс-тәсілдер қолданды?
- Буддизм діні жайлы не білесіз?
- Исламдағы парыз мен сүннет амалдар жайлы әңгімелеңіз
- Құрандағы сүрелердің маңызды тақырыптары жайлы баяндаңыз
- Христиан дінінің пайда болу және даму тарихын баяндаңыз
- Сопылық ілімінің негізгі мақсаты не?
- Қазақ діни ағартушылық мәдениетіндегі мешіттер мен медреселердің маңызын түсіндіріңіз
- Абай шығармашылығындағы діни мазмұн жайлы әңгімелеңіз
- Сахаба деп кімді айтамыз?
- Кеңестік кезеңде діндерге неге қысым жасалды?
- Қазақтардың исламға дейінгі сенімі
- Ислам дініндегі ең негізгі құлшылықтар (ғибадат)
- Әлемдік діндер дегеніміз не және олардың қандай қасиетті кітаптары бар?
- Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының елдегі мұсылман қоғамы үшін маңыздылығы
- Діндерді қалай классификациялауға болады?
- Дін мен дәстүр сабақтастығы
- Дәстүрлі және дәстүрлі емес діндер дегенді қалай түсінесіз?
- Қазақстанда діни секталардың таралуына не себеп болды?
- Мұхаммед пайғамбардың өзге пайғамбарлардан қандай ерекшеліктері бар?
- Христиан дініндегі «үштік сенім» туралы не білесіз?
- Дінде еркін ойлаушылыққа рұқсат беріле ме?
- Қазақстанда қандай ұлттық және діни мейрамдар тойланады және олардың ерекшеліктері.

Ұсынылатын әдебиеттер тізімі:

- Ержан Қ, Махмет М., Салыстырмалы діндер тарихы. Алматы: 2017.
- Байтенова Н.Ж. және т.б. Дінтану: энциклопедиялық сөздік. Қазақ университеті баспасы. Алматы, 2018. – 2 том.
- Бұлан Ж. Ежелгі және қазіргі заманғы діндер тарихы. – Алматы: «Нұр-

Мұбарак» баспасы, 576 б.

- Асан Т., Балапанова А.С., Козырев Т.А. Қазақстанның дін жөніндегі мемлекеттік саясаты. Алматы: «Қазақ университеті», 2013
- Байтенова, Н. Ж., Бейсенов Б. Қ., Абжалов С. В. Исламдағы секталар мен бағыттар. Оқу-әдістемелік құралы. Әл-Фараби атын. Қазақ ұлттық ун-ті -Алматы: Қазақ университеті, 2013 . — 110 б.
- Имаммади Т. Ислам құқығына кіріспе. – Алматы: «Нұр-Мұбарак» баспасы, 2021. – 241 б.
- Б.Қ. Бейсенов., А.Р. Игисенова. Христиандық тарихы. (Оқу құралы). Алматы: Қазақ университеті, 2016. 171 б.
- Армстронг К. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: құдайтану баяны / ауд. Д.Кенжетай, К.Қаратышқанова, А.Тасболат // — Алматы, 2018
- Шабан Өз. Ислам тарихы / ауд. Есімқұлов Е.Н. – Алматы, 2018. – 352 б.
- Махмет Мұратхан, Яһудилік. Нұр-Мұбарак баспасы, Алматы, 2019. – 160 б.